

pendant *é*. Proti krátkemu *o* je v slovenčine diftong *ô* (*noha – nôh*) a len zriedkavo v cudzích slovách a citoslovcia *ó* (*balón, betón, škandalózny, haló*). Pendantom krátkeho *o* je v češtine tiež dlhé *ó*, rovnako silne obmedzené na cudzie slová. Častejší je však protiklad *ů – o* (*sůl – soli, stůl – stolu*).

1.2.2.1 Slovenskému dlhému *á* zodpovedá spravidla české dlhé *á*: *vláda, láska, zákon, plán, právo, základ, náš, váš, sám*, ale aj krátke *a* (morféma Npl. neutier – *pravidla, slova, děvčata*, derivačné prípony *-ace, -izace*, porov. *nadace, demokratizace*). České dlhé *á* korešponduje po mäkkých spoluhláskach často so slovenským diftongom *ia* (*žák – žiak, dálka – diaľka, čára – čiará*), ale aj s krátkym *a* (*máslo – maslo, pláč – plač, kráva – krava, rána – rana, dát – dat*).

1.2.2.2 Slovenská samohláska *ú* korešponduje rovnako s českou hláskou (graficky ako *ú, ů, u*) v začiatkovej pozícii v domácich slovách, ich predponových odvodeninách a v prevzatých slovách: *útecha – útěcha, bezútešný, úspěch – úspěch, úsmev – úsměv, kúra – kúra, blůza – blůza, literatůra – literatura*, zriedkavejšie s krátkym *u* (derivačný sufix *-uce, revoluce*).

V domácich slovách častejšie korešponduje slovenské dlhé *ú* s českou dvojhláskou *ou*, ktorá vznikla diftongizáciou z dlhého *ú*:

a) vnútri slov: *sůd – soud, sůstava – soustava, sůhlas – souhlas, kůpelňa – koupelna, kůpití – koupit, tůžití – toužit*;

b) v Asg. adjektív ženského rodu: *dobrů noc – dobrou noc, štěstů cestu – šťastnou cestu, dobrů chuť – dobrou chuť*;

c) v 3. osobe pl. prézenta po nemäkkej spoluhláske zodpovedá slovenskej koncovke *-ú* česká koncovka *-ou*: *vezů – vezou, nesů – nesou, berů – berou, vedů – vedou, lezů – lezou, sů – jsou, budů – budou*.

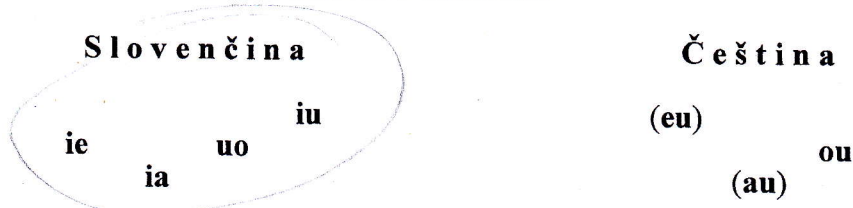
Po mäkkej spoluhláske korešponduje často slovenská koncovka *-ú* s českou koncovkou *-í*: *majů – mají, kupujů – kupují*.

1.2.2.3 Slovenské dlhé [i:] (graficky ako *í, ý*) korešponduje s českým dlhým [i:] *číslo, pýcha, starý, celý, plný, vývoj, pomník, význam*. Slovenské dlhé *í* korešponduje aj s českým krátkym *i* (systémovo: *knih – knih, ulic – ulic, Košic – Košic, pozicia – pozice*, sporadicky *hrīb – hřib, rychly – rychlý, líška – liška*) a opačne, české dlhé *í* korešponduje so slovenským *i* (sporadicky: *sila – síla, sýr – syr, mýdlo – mydlo*).

1.2.2.4 Slovenské dlhé *é* korešponduje s českým dlhým *é*: *malé, politické, mnohé, problém*. V obidvoch jazykoch je to hláska na periférii systému a vyskytuje sa prevažne v koncovkách prídavných mien a v cudzích slovách, pri obmedzení neutralizáciou kvantity v slovenčine ide o rozdiel *é – e* (*krásné – krásne* [krásne]), sporadicky iné rozdiely (*léto – leto*).

1.2.2.5 Dlhé *ó* je v obidvoch jazykoch obmedzené na slová cudzieho pôvodu a na citoslovčia: *sója, sólo, fórum, ó, haló*.

1.2.3 DVOJHLÁSKY V SLOVENČINE A V ČEŠTINE

V češtine aj v slovenčine majú dvojhlásky platnosť dlhej hlásky. Slovenčina má štyri stúpavé dvojhlásky *ia, ie, iu, ô*, ktoré majú polovokál *i* alebo *u* na začiatku. Čeština má klesavé diftongy, a to v domácich slovách diftong *ou* (*se ženou*) a v cudzích slovách diftongy *eu, au* (*auto, neurochirurgie, pneumatika*). V slovenčine ide vždy v týchto slovách o spojenie dvoch hlások, nie o diftong, hoci ich fonetická podoba je rovnaká ako v češtine (*auto, neurochirurgia, pneumatika, so ženou*).

Korešpondencia samohlások a dvojhlások:

Č [á] → S [á, ja, a]	Č [é] → S [ěe, é, e]	Č [ú] → S [ú, ju, ůo]
S [á] → Č [á, a]	S [é] → Č [é]	Č [ou] → S [ú]
S [ja] → Č [á, i]	S [ěe] → Č [í, e, (é)]	S [ú] → Č [ú, u, ou]
		S [uo] → Č [ú, o]